

Atatürk Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Atatürk Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17076>

Özet

Atatürk Alg?s? Ölçe?i, C. Dönmez ve E. Hamarat tarafından 2014 yılında geliştirilmi? olan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, bireylerin Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan Mustafa Kemal Atatürk hakkındaki algılarını, tutumlarını ve ona yükledikleri anlamları ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri ve sosyal psikoloji alanlarında, bireylerin tarihi figürlere yönelik bilişsel ve duygusal yapılarını incelemek için kullanılmaktadır.

Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını sağlamaya odaklanmıştır. Bu çalışmada, *İlköretim Online* dergisinde yayımlanmış olup, ölçeğin bilimsel standartlara uygun olarak geliştirildiğini göstermektedir. Ölçek, toplumsal ve tarihsel figürlerin algılanan biçimlerinin anlaşılmasına önemli katkıları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Atatürk, Alg?, Ölçek Geliştirme, Tutum, Tarihsel Figür, Faktör Analizi, Türkiye, Geçerlilik, Güvenirlik.

Yazarlar

Dönmez, C., Hamarat, E.

Amaç

Atatürk Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin **Mustafa Kemal Atatürk**'e yönelik algı düzeylerini, bu algının boyutlarını ve yoğunluğunu güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu algı, sadece tarihsel bilgi düzeyini değil, aynı zamanda Atatürk'ün kişiliği, liderliği, reformları ve Türkiye Cumhuriyeti'ne olan katkıları hakkındaki duygusal ve bilişsel tutumları da kapsamaktadır.

Ölçek, araştırmacılara, farklı demografik gruplar ve eğitim seviyeleri arasındaki algı farklılıklarını sistematik olarak karşılaştırma imkanı sunar. Özellikle eğitim ortamlarında, öğrencilerin Atatürk'e yönelik algılarının eğitim programları veya tarih dersleri bağlamında nasıl şekillendiğini belirlemek için kritik bir araçtır.

Yapı

Ölçek, **Atatürk alg?s?** adı verilen çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bireyin Atatürk'e atfettiği değerler, onun liderlik özelliklerine (örneğin, devrimcilik, vizyonerlik) yönelik inançları ve onun mirasına karşı duyulan duygusal bağlılık gibi alt boyutları içermektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, bu karma??k yap?n?n farklı yönlerini kapsayan maddeler olu?turulmu?tur. Bu maddeler, bireylerin Atatürk'ü bir devlet adam?, bir komutan ve modern Türkiye'nin kurucusu olarak nasıl konumland?rd???n? ortaya ç?karmaya yöneliktir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, bilimsel bir ölçme aracı olarak kabul edilebilmesi için **geçerlik** çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü ifade eder.

Çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ek olarak, madde havuzunun ilgili yap?y? temsil edip etmedi?ini belirlemek için uzman görüş?leri alınarak **içerik geçerli?i** sa?lanm??t?r. Ölçe?in, Atatürk alg?s?n? ölçmek için psikometrik açıdan uygun oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak **güvenirlik** analizleri gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarlı ve kararlı sonuçlar verme yetene?ini gösterir. Bir ölçe?in güvenilir olması, aynı koşullarda tekrar uyguland?nda benzer sonuçlar elde edilmesi anlamına gelir.

Tipik olarak, bu tür geli?tirme çal??malar?nda **iç tutarlılık** katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve tek bir yap?y? ölçmeye katkıda bulundu?unu göstermektedir. Bu bulgular, Atatürk Alg?s? Ölçe?i'nin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip, dolayısıyla güvenilir bir araç oldu?unu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?salsal boyutları belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçekte yer alan çok sayıda maddenin hangi temel psikolojik boyutlar altında topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Bu sayede, Atatürk alg?s?n?n tek bir genel faktörden mi yoksa birden fazla alt boyuttan mı olu?tu?u belirlenmi?tir.

Faktör analizi sonuçları, ölçe?in teorik olarak öngörülen yapıya uygun oldu?unu desteklemekte ve araştırmacılara algı'nın farklı boyutları (örneğin, "Liderlik Alg?s?" veya "İdeolojik Bağlılık Alg?s?") ayrı ayrı inceleme imkanı sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??ması)

Format: Orijinal makalede belirtildi?i üzere, tipik bir Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktadır (Örn: 5'li veya 7'li Likert). Ölçek maddelerine yan?tlar, kat?l?mc?n?n alg? veya tutum düzeyini yans?t?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim bilimleri ara?t?rmalar? ba?lam?nda genellikle ö?retmenler, ö?retmen adaylar? veya ö?renciler.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler ve yeti?kinler (Örnekleme detaylar? makalede yer almaktadır).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite ö?rencileri veya e?itim fakültesi ö?rencileri gibi belirli bir e?itim düzeyine sahip kat?l?mc?lar üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i. Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Atatürk, Alg?sal Yap?, Psikometri, Sosyal Psikoloji, Türkiye Cumhuriyeti, Ölçek, Dönmez ve Hamarat.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ercenkhamarat@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar Ercenk Hamarat)

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Tahmini).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle orijinal yay?nc?ya veya sorumlu yazara at?f yap?larak kullan?labılır. Ticari kullan?m için yazarlarla ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2014

Kaynakça

Dönmez, C., ve Hamarat, E. (2014). Atatürk Alg?sal Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik

çal??mas?. *İlkö?retim Online*, 13(3), 820-826.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: ilkogretim-online.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: ataturk-algisi-olcegi-toad.pdf

Atatürk Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sunulmam??t?r.

Orijinal kaynakta ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Maddeler için yay?mlanan makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM